

Nr 466.

Av herr **Flyg m. fl.**, *angående uppförande av fiskefyrar m. m.*

I septembernumret för år 1934 av tidskriften »Ostkusten — organ för Sveriges kust- och hafs fiskare» publicerades en ledande artikel, vari behovet av fiskefyrar starkt underströks. I artikeln ifråga sades bl. a.:

»Under de senaste åren har särskilt strömmingsfisket dragit sig allt längre ut från land vid Bottenhavets stränder. Det är numera en mycket vanlig företeelse, att drivgarnsfiske o. dyl. efter strömming sker så långt från land, att det tar flera timmar i anspråk innan man från fiskeplatsen når fastlandet och skärgården. Och det betänkligaste är att fiskaren, ju längre det lider mot hösten, ju längre ut i havet måste han gå för att nå fram till strömmingsstimmen.

Riskerna för fiskaren har sålunda med det ökade havsfisket stigit oerhört under de sista åren. Större och sjödueligare båtar ha visserligen anskaffats, som sätta fiskaren i stånd att även under hårt väder bedriva fiske ute i öppna havet, men risken är alltid stor med havsfiske i öppna båtar.

Vad som på sista tiden mer och mer kommit i förgrunden med tanke på det nu utomskärs alltmer bedrivna strömmingsfisket, är behovet av fiskefyrar. På vår ostkust finnas långa sträckor där man helt saknar fyrar som kan tjäna fiskarena vid deras hemfärder från havet. Statsmakterna har ännu inte insett att här föreligger ett mycket stort behov som snarast måste fyllas. Behovet av fiskefyrar är ett krav som framkommit på senare tiden, framtvingat genom de ändrade förhållandena vid fiskets bedrivande. Man kan förstå de fiskandes svårigheter, då de en mörk, stormig natt, efter upptagande av redskapen skall söka sig mot hemstranden. Runt omkring dem står mörkret som en vägg, intet ljus som leder dem till hemmet. Det är inte underligt om de vid dessa tillfällen känna behovet av ett ledande ljus på vilket de kunna styra, med visshet om, att där framme vid ljuset är hemmet.

På en del kuststräckor har fiskarena redan med egna medel uppfört små ledfyrar med stående vitt ljus, vilka tjäna dem vid hemfärder från havet. Men kostnaden för uppförandet och underhållet av dem blir nog ganska betungande, i förhållandet till deras små och begränsade inkomster. Numera får heller ingen sätta upp den minsta lilla lykta eller lanternan vid hemstranden, utan att anmälan skall göras till lotsstyrelsen, en sak som nog kan anses vara nödvändig, men kostnaden för tillkännagivandet bör enligt mitt förmenande ej drabba den som har behovet härav.»

Mot vad ovan sagts torde inga som helst invändningar kunna göras.

Och när den citerade artikelns författare hävdar, att en av riksdagen beslutad undersökning beträffande behovet av fiskefyrar samt beträffande kostnaderna för deras uppsättande borde komma till stånd är detta önskemål fullt berättigat.

Vid fjolårets riksdag framfördes av undertecknade en motion vari hemställdes om anslag för uppförande av tvenne fiskarestugor i Stockholms yttre skärgård. På hemställan av jordbruksutskottet avslogs motionen. I den debatt, som fördes i kammaren vid frågans behandling där, hävdades bl. a. att behov av dylika stugor kunde tänkas föreligga även på andra håll utefter svensk kust och att en undersökning härav vore på sin plats innan beslut om åtgärder i berörda avseende fattades.

Under det år som gått sedan här nämnda motion behandlades har fiskarena i Stockholms skärgård själva tagit initiativ för att lösa berörda fråga. Genom bistånd av länets fiskareförening samt genom tillmötesgående och goda betalningsvillkor från säljarens sida har man förvärvat en stuga, vilken dock ej täcker det förefintliga behovet, då den i stället för 20 behövliga kojplatser endast ger plats åt 8 man. Ej heller är denna stugas läge det mest lämpliga. Vidare beräknar man att kunna efter tre år uppföra ytterligare en stuga — även denna med medel anslagna av fiskareföreningen i länet.

Det synes som om denna goda vilja till självhjälp borde uppmärksammas av riksdagen. Avslaget på motionen föregående år väckte en begripplig misstämning bland dem frågan gällde. Fiskare har skildrat, hur de, då höststormarna rasat, efter fruktlösa försök att rädda fiskredskapen, fått söka sig in i lä av någon holme där de tvingats tillbringa dagar och nätter i öppen båt utan möjlighet att göra upp eld eller att få torra kläder. Detta anföres för att ange hur behjärtansvärt önskemålet om fiskarestugor är och hur naturligt ett hjälpande ingripande från statsmakternas sida vore. En undersökning av behovet av fiskarestugor synes vara fullt motiverad.

En annan svårighet varmed den fattiga och strävsamma yrkesfiskarebefolkningen brottas och ej av egen kraft förmår att lösa på tillfredsställande sätt är frågan om sådana hamnanordningar, vilka ger skydd åt båtarna. Då stormar rasa får fiskarena alltid vidkännas större eller mindre förluster ifråga om för dem mycket värdefulla tillgångar på grund av otillfredsställande hamnförhållanden. Exempel har givits på hur man efter fruktlösa försök att kämpa mot elementens raseri nödgats låta båt och motor sjunka vid bryggan. Under den storm som rasade den 13—14 november 1934 fick sålunda en fiskare vid Ragvaldsnäs sin under året nybyggda båt totalt förstörd. Vad som här kräves är hjälp för anläggandet av skyddande hamnar samt byggandet av båthus för materialens skydd.

Den del av befolkningen, här ovan påtalade önskemål gäller, utför ej blott ett mycket nyttigt och strävsamt arbete utan den har därtill en

ytterst blygsam inkomst av detsamma. Ett hjälpande och uppmuntrande ingripande från statsmakternas sida är därför fullt på sin plats. Vi tillåter oss därför föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att på sätt regeringen finner lämpligt en undersökning måtte företagas rörande

1) behovet av fiskefyrar utefter kusten samt kostnaderna för dessa fyrars uppförande;

2) behovet av fiskarestugor samt kostnaderna i detta avseende;

3) hamnfrågans lösande på sådant sätt att båtar och redskap beredes tillfredsställande skydd samt kostnaderna i även detta avseende samt

4) inkomma med de förslag till riksdagen vilka av denna undersökning ansetts vara av behovet påkallade.

Stockholm i januari 1935.

Nils Flyg.

K. Kilbom.

Arvid Olsson.

Albin Ström.

Torsten Henrikson.

Verner Karlsson.

August Spångberg.

Viktor Herou.